

Palvelu-, matka- ja lääkemaksukatot

Hallitusohjelmakirjaus: ”Sairastamisesta aiheutuvia kuluja alennetaan yhdistämällä palvelu-, matka- ja lääkemaksukatot yhdeksi maksukatoksi. Maksukaton taso sidotaan takuueläkkeen tasoon. Selvitetään mahdollisuus jaksottaa maksukatto seurantajaksolla.”

Paljon sairastavien tilanteen helpottamiseksi nykyiset palvelu-, matka- ja lääkemaksukatot on yhdistettävä. SOSTE esittää, että yhteisen vuotuisen maksukaton taso tulee sitoa takuueläkkeen tasoon, joka vuonna 2023 on 922,42 €.

SOSTEn ehdotuksen mukaan erilliset maksukatot säilyisivät ja niitä seurattaisiin jatkossakin. Kunkin erillisen maksukaton täyttyessä asiakas ei maksaisi kyseistä palvelu-, matka- tai lääkekohtaista maksua. Kun palveluista, matkoista ja lääkkeistä perityt maksut ylittävät maksukaton, ne olisivat tämän jälkeen maksuttomia.

Lisäksi maksukattojärjestelmää tulee kehittää siten, että maksukaton seurantavastuu siirtyy kokonaisuudessaan asiakkaalta palvelujen järjestäjälle. Maksuja tulee jaksottaa siten, että maksut ajoittuisivat tasaisemmin seurantajakson ajalla.

Perustelut

Tällä hetkellä Suomessa on terveydenhuoltoon pääsyssä enemmän ongelmia kuin muissa Pohjoismaissa. Suomalaiset myös maksavat julkisista sosiaali- ja terveystalv palveluista enemmän kuin muut pohjoismaalaiset. Ihmisillä on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet saada tarvitsemaansa hoitoa, palveluita ja lääkkeitä.

Suomessa on kolme vuotuista maksukattoa: a) palvelujen asiakasmaksuille, b) lääkkeille ja c) terveydenhuollon matkoille. Maksukattojen ylittymisen jälkeen maksukattoon sisältyvät palvelut, lääkkeet ja matkat ovat asiakkaalle maksuttomia asianomaisen kalenterivuoden loppuun tai sisältävät pienen omavastuusuuden.

Tällä hetkellä palvelu- (692 €), matka- (300 €) ja lääkemaksukattojen (592,16 €) yhteenlaskettu vuotuinen maksukatto on 1584,16 €. Lääkkeissä vuosiomavastuun ylittymisen jälkeen maksetaan jokaisesta korvattavasta valmisteesta 2,50 euron omavastuun.

Maksukatot on luotu estämään kohtuutonta maksurasitusta. Tutkimusten mukaan moni paljon sairastavista ja pienituloisista jättää hankkimatta tarvitsemansa palvelut ja hoidon korkeiden asiakasmaksujen ja lääkkeiden omavastuiden vuoksi. Yhteenlaskettu maksukatto on lähes 1 600 euroa, ja perusturvaetuuden varassa eläville se on hyvin korkea. Esimerkiksi takuueläkeläiselle maksukatto on käytännössä vajaan kahden kuukauden tulot.

Lainsäädäntömuutostarpeet:

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

Ehdotetut muutokset edellyttävät muutoksia lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (6a§ asiakasmaksut) ja sairausvakuutuslakiin (4 luku 7§ matkat terveydenhuoltoon, 5 luku 8§ lääkkeet).

Muutosten aiheuttamat kustannustarpeet on selvitettävä lainsäädäntöprosessin yhteydessä.

Lisätietoja: edunvalvontapäällikkö Anne Perälähti, anne.peralahti@soste.fi, 050 411 1734